



**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Sectio quarta. Vtrum humanitas Christi possit dici prædestinata, vel simpliciter, vel ad aliquem terminum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

Hic, 10.

tes, ac denique ordinasse rationem omnium mediorum, per quæ Christus hæc omnia bona in tempore erat consecutus. Cum igitur hæc in re certa sint, solum de modo loquendi potest esse controuersia, an Christus possit denominari prædestinatus ad beatitudinem vel aliquam dignitatem, quæ in ipso est secundaria, & minus principalis, quod non video cur negandum sit, cum necessarium non sit semper in prædestinatione explicare præcipuum, & primarium terminum eius, & cum Sancti, Aug. & alij citati ita loquantur. Imò & Scriptura sacra, Acto. enim 10. ubi Latina lectio habet. *ipse est, qui constitutus est à Deo iudex uiuorum & mortuorum*, Græce est uerbum *ἀποκρίνων* quod significat prædestinatus. Potest igitur Christus dici prædestinatus ad hæc omnia, quia tota, & perfecta prædestinatio illius, hæc omnia includit, filiationem, scilicet, diuinam tanquam primariam formam, seu terminum, gloriam uero, & alias dignitates tanquam proprietates consequentes, & ad illius consummatam perfectionem pertinentes, & ita aliter dicitur Christus prædestinatus ad beatitudinem, quam alij homines: quia in aliis beatitudo est ueluti primarius terminus prædestinationis, in Christo uero est secundarius, & proprietas consequens, & ideo prædestinatio Christi singularis est, & inter omnes excellit.

SECTIO IV.

An humanitas Christi possit dici prædestinata vel simpliciter, vel ad aliquem terminum.

D. Thom.

Ratio dubitandi est, quia D. Thom. hic, art. 1. ad 2. negat naturam prædestinari, sed suppositum, quia prædestinari, inquit, est dirigi in salutem, quod quidem est suppositi agentis propter beatitudinis finem. In contrarium uero est, quia ibidem D. Tho. in 3. d. 10. quæ 3. quæstioncula 1. eam locutionem admittit, quam sententiam ibidem amplectitur Bonauent. art. 1. quæst. 1. & Alenf. 3. par. q. 3. memb. 1. Durand. & Scot. dist. 7. q. 3.

Bonauent.

Alenf.

Durand.

Sed in questione de nomine breuiter dicendum uidetur, aliud esse loqui de prædestinatione ad beatitudinem, aliud uero de prædestinatione ad unionem hypostaticam: prior prædestinatio non tribuitur proprie nature, sed supposito, & hoc optimè concludit ratio D. Thom. quia beatitudo in operatione consistit, & operari est suppositi, si proprie loquamur. At uero loquendo de prædestinatione ad unionem hypostaticam, uerè ac satis proprie dici potest humanitas prædestinata ad hanc unionem, primò quidem, quia ita loquuntur graues Theologi citati, imò & Aug. de prædestinat. Sanct. c. 15. cum ait, *Prædestinata est ista humana natura tanta subiectio, ut quo attolleretur, altius non haberet*, & eodem modo loquuntur Aymo, & Hugo Cardinal. supra sect. 2. in 3. expositione citati. Secundo, quia hic cessat ratio facta, unio enim proprie conuenit nature non personæ & ad unionem non assumitur, vel mouetur per operationem propriam, sed potius mota seu assumpta ab alio: ergo prædestinatio ad unionem non potest proprie denominare personam, sed naturam. Et confirmatur, quia hæc unio prædestinata est à Deo ab eterno, ut supra cum D. Thom. probatum est: ergo aliud quid potest proprie dici prædestinatum ad hanc unionem, quia unio non est merè absoluta, sed respicit vnibilia, ergo sicut Verbum dicitur prædestinatum vniri Verbo. Imò hoc modo facile, & expeditè explicatur hoc mysterium, nam reuera, quod primo Deus decreuit, nihil aliud fuit, quam humanitatem vniri Verbo. Vnde argumetur tertio, quia gratia unionis in tempore humanitati confertur, & ad illam suscipiendam ab eterno ordinata, seu prædestinata est, non in alio, seu per aliud, sicut pars potest dici ordinari cum toto ad aliquod bonum, sed in se,

Augusti.

Aymo.

Hugo. Car.

Humanitas quomodo dicatur prædestinata ad unionem hypostaticam.

& per se, quia gratia per se primo illi fit, ergo optimè potest denominari prædestinata ad hanc unionem. Immeritò ergo Medina hoc loco, scribit in hæc uerba. Est etiam quidam nouitius Theologus, qui affirmat prædestinationem ad beatitudinem esse quidè personæ, sed quod prædestinatio ad unionem hypostaticam, non est personæ sed nature, quæ assumpta est ad unionem hypostaticam. Sed isti non intelligunt quæ loquuntur. Hæc ille, qui si antiquos Theologos consulisset, sententiam hanc non attribuisset alicui nouitio Theologo, neque eos credo dicere esse locutos quæ nesciebant. Præsertim cum distinctio illa expresse sit S. Tho. in catoloco. Et quod ualde admiror, ipsemet statim docet, rectè, & uerè dici naturam humanam esse prædestinam, quod necesse est, nec proprie dici potest de prædestinatione ad beatitudinem, ut optimè D. Thom. docuit: intelligendum ergo necessario est de prædestinatione ad unionem hypostaticam, ut ipse statim declarat. Cur ergo alijs imponit, eos non intelligere quæ loquuntur, cum uera loquantur, ipso etiam approbante? Quin potius addo iuxta mentem D. Thom. hic, humanitatem non esse dicendam simpliciter prædestinatam, sed solum cum illo addito, *ad unionem hypostaticam*, quia prædestinatio absolute dicta, iuxta communem usum huius uocis, absolute inquam dicta, supposito tribuitur, non nature, proprie enim diuina prouidentia uersatur circa supposita, uel personas quas gubernat: circa naturas uero, non nisi ratione suppositorum, & ideo prædestinatio, quæ est pars huius prouidentie, absolute dicta, refertur ad suppositum. Item quia prædestinatio aliorum hominum uel Angelorum absolute dicta refertur ad beatitudinem, ad quæ humanitas non fuit proprie prædestinata, prædestinatio autem Christi immediate, & per se terminata est ad ipsum Christum, & ideo simpliciter, & absolute Christus est prædestinatus. Humanitas uero quamuis per eandem prædestinationem ordinata sit ad unionem hypostaticam, nota tamen fuit simpliciter prædestinata, sed (ut ita dicam) comprædestinata: & ideo non debet denominari prædestinata, nisi adiungendo terminum talis prædestinationis, quo explicetur, illam esse prædestinatam per modum nature, & non per modum suppositi.

QVÆSTIO XXV.

De adoratione Christi, in sex articulos diuisa.



Einde considerandum est de his quæ pertinent ad Christum in comparatione ad nos. Et primo de adoratione Christi, quæ scilicet nos cum adoramus. Secundo de hoc quod est Mediator noster ad Deum.

Et circa primum queruntur sex.

Primò, utrum una & eadem adoratio sit adoranda diuinitas Christi & eius humanitas.

Secundo, utrum caro Christi sit adoranda adoratione latræ.

Tertio, utrum adoratio latræ sit exhibenda imaginis Christi.

Quarto, utrum sit exhibenda cruci Christi.

Quinto, utrum sit exhibenda mari eius.

Sextò, de adoratione reliquiarum Sanctorum.

Quamquam actus adorationis in genere sumptus ad totam Trinitatem, & ad Christum Deum hominem, & suo modo ad Sanctos, & ad res alias, de quibus in sequentibus dicem, terminari possit, seu referri, & ideo hæc materia non uideatur huius loci propria, sed ad tractatum de uirtutibus pertinere ubi